

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ
આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૨૧૫/૨૦૨૬
[કારણસહિતનો ચુકાદો]

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી ન્યાયમૂર્તિ સુનિતા અગ્રવાલ
અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	હા	

=====

વિમલ ફાયર એન્ડ ઇમરજન્સી સર્વિસીસ લિમિટેડ (અગાઉ વિમલ સર્વિસીસ
લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી)

વિરુદ્ધ

આઈડીબીઆઈ બેંક લિમિટેડ અને અન્ય

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે સિનિયર વકીલ શ્રી ઉન્મેશ શુક્લા સાથે વકીલ શ્રી વિનીત ગજ્જર સાથે સુશ્રી નંદિની જોષી (૧૨૧૦)

કોરમ: માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી ન્યાયમૂર્તિ સુનિતા અગ્રવાલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

તારીખ : ૦૭/૦૪/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી ન્યાયમૂર્તિ સુનિતા અગ્રવાલ દ્વારા)

૧. હાલના અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કોમર્શિયલ અપીલ નં.

૧૦/૨૦૨૩ અને સામાવાળા આઈડીબીઆઈ બેંક દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કોમર્શિયલ અપીલ નં. ૭/૨૦૨૩ ને નામંજૂર કરતાં કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૨૫ ના ચુકાદા અને હુકમને પડકારતી આ બીજી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે.

૨. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ (સંક્ષિપ્તમાં “સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫” તરીકે)

ની કલમ ૧૧ ને ધ્યાનમાં રાખીને બીજી અપીલની પોષણક્ષમતા અંગે ઉપસ્થિત થયેલા પ્રારંભિક મુદ્દા પર, અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી

ઉન્મેશ શુક્લાએ, સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ અને સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ના પ્રકરણ છ માં સમાવિષ્ટ કલમ ૧૬ ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપતાં એવી રજૂઆત કરી હતી કે, સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળની કાર્યવાહીમાં તેની સાથે જોડેલી અનુસૂચિ હેઠળ સમાવિષ્ટ સુધારાઓને આધીન રહીને કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ની જોગવાઈઓ ઉછીની લેવામાં આવી હોવાથી અને લાગુ કરવામાં આવી હોવાથી, હાલના અપીલકર્તાને સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ બીજી અપીલના ઉપાયથી વંચિત રાખી શકાય નહીં.

૩. કલમ ૧૩ ની પેટા-કલમ (૨) ની ભાષા પર ઘણો ભાર મૂકીને એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સદર જોગવાઈ માત્ર સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાયની અપીલને જ બાધિત કરે છે, જે કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટના કોઈપણ હુકમ અથવા હુકમનામા સામે થઈ શકે છે. જોકે, કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનના ચુકાદા અને હુકમનામા સામે બીજી અપીલ પર કોઈ સ્પષ્ટ બાધ નથી, જે અન્યથા પ્રથમ અપીલ અદાલતના અપીલીય હુકમનામા સામે સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ હાઈકોર્ટમાં થઈ શકે છે.

૪. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૩ માત્ર પ્રથમ અપીલ દાખલ કરવાની કાર્યપદ્ધતિનું નિયમન કરે છે, અર્થાત્ પ્રથમ તબક્કે કોમર્શિયલ દાવો ચલાવતી કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા

કોમર્શિયલ કોર્ટના કોઈપણ હુકમ અથવા હુકમનામા સામેની અપીલ, તેથી સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૩ ની પેટા-કલમ (૨) માં દર્શાવેલ બાધને કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનના નિર્ણય સામે સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ બીજી અપીલ દાખલ કરવા સામેનો સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત બાધ ગણી શકાય નહીં.

૫. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૨(૨), કલમો ૬, ૭, ૮, ૧૧ અને ૧૨(૩) નો સંદર્ભ આપતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ઘડતી વખતે, ધારાસભા એ હકીકતથી વાકેફ હતી કે કોમર્શિયલ દાવાઓ એ વિશિષ્ટ પ્રકૃતિના હોવા છતાં દિવાની દાવાઓ જ છે. તેથી કલમ ૨(૨) માં એવું સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં વપરાયેલા અને તેમાં વ્યાખ્યાયિત ન થયેલા “શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓ” નો અર્થ એ જ રહેશે જે તેમને સી.પી.સી. અને ઇન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ હેઠળ આપવામાં આવ્યો છે.

૬. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા ભારપૂર્વક દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૨(૨) ની જોગવાઈઓ ધારાસભાના ઇરાદાનો સ્પષ્ટ સંકેત આપે છે કે જે કંઈ પણ કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ માં પ્રદાન કરવામાં આવ્યું નથી તે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર માંથી ઉછીનું લઈ શકાય છે. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ દ્વારા વિશેષરૂપે બાકાત/સુધારેલ હોય તે

સિવાયની તમામ સામાન્ય કાર્યપદ્ધતિ અને ઉપચારાત્મક જોગવાઈઓનું ગર્ભિત ઉધાર લેવું, અર્થાત્ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની અન્ય તમામ જોગવાઈઓ જેમ છે તેમ જ લાગુ થશે, જેવી રીતે અન્ય કોઈપણ પ્રકારના અથવા પ્રકૃતિના દિવાની દાવાની સુનાવણીમાં લાગુ પડે છે, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણયોમાંથી ઉદ્ભવતી સિવિલ અપીલોનો પણ સમાવેશ થાય છે.

૭. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ સ્થિતિ સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૬ અને ૮ ની જોગવાઈઓ પરથી વધુ પુષ્ટિ પામે છે, જેમાં રાજ્યના પ્રાદેશિક અધિકારક્ષેત્ર હેઠળની કોમર્શિયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝનને કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની કલમ ૧૬ થી કલમ ૨૦ ની જોગવાઈઓ મુજબ દાખલ કરાયેલા કોમર્શિયલ વિવાદને લગતા દાવાઓ ચલાવવાની હકૂમત આપવામાં આવી છે.

૮. પરિણામે, રાજ્ય સરકારના જાહેરનામા દ્વારા, તેના પ્રદેશમાં સામાન્ય દિવાની હકૂમત ધરાવતી તમામ દિવાની અદાલતો અને તેના પ્રદેશમાં સામાન્ય દિવાની હકૂમત ધરાવતી હાઈકોર્ટને સંબંધિત રાજ્ય દ્વારા અનુક્રમે “કોમર્શિયલ કોર્ટ” અને “હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝન” તરીકે અધિસૂચિત કરવામાં આવી છે.

૯. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૮, ૧૧ અને ૧૨(૩) નો સંદર્ભ આપતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કોમર્શિયલ કોર્ટના

વચગાળાના હુકમ સામે, જેમાં હકૂમતના મુદ્દા પરના હુકમનો પણ સમાવેશ થાય છે, સિવિલ રિવિઝન એપિલકેશન અથવા પિટિશન સામે સ્પષ્ટ બાધ છે (કલમ ૮ હેઠળ). કલમ ૧૧ કોઈપણ એવા કોમર્શિયલ દાવાને હાથ ધરવા માટે કોમર્શિયલ કોર્ટ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનના અધિકારક્ષેત્ર પર પ્રતિબંધ લાદે છે કે જેના સંબંધમાં તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદા દ્વારા દિવાની અદાલતનું અધિકારક્ષેત્ર સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે બાધિત હોય. અર્થાત્, જે દિવાની દાવાઓ અન્ય કોઈપણ કાયદા હેઠળ અન્યથા સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે બાધિત છે, જે દિવાની અદાલતો દ્વારા હાથ ધરી શકાતા નથી, તે બદલામાં કોમર્શિયલ કોર્ટ દ્વારા પણ હાથ ધરી શકાતા નથી.

૧૦. એવી રજૂઆત છે કે કલમ ૧૧ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે દિવાની અદાલત અને કોમર્શિયલ કોર્ટનું અધિકારક્ષેત્ર સમકાલીન છે, સિવાય કે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ પાસે વિશિષ્ટ પ્રકૃતિ અને મૂલ્યના કોમર્શિયલ દાવાઓ ચલાવવાની હકૂમત છે, જ્યારે દિવાની અદાલતો તમામ પ્રકારના અથવા પ્રકૃતિના દિવાની દાવાઓ ચલાવી શકે છે, જે અન્ય કોઈપણ કાયદા દ્વારા સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે બાધિત નથી.

૧૧. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૨(૩) નો સંદર્ભ આપતાં, અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સદર જોગવાઈ સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ કોમર્શિયલ વિવાદ

સાંભળવાના તેના અધિકારક્ષેત્રના પ્રશ્ન પર નિર્ણય કરતા કોમર્શિયલ કોર્ટ અથવા કોમર્શિયલ ડિવિઝનના હુકમ સામે સી.પી.સી. ની કલમ ૧૧૫ હેઠળ કોઈપણ અપીલ અથવા સિવિલ રિવિઝન એપિલેશનને ખાસ કરીને બાધિત કરે છે.

૧૨. એવી રજૂઆત છે કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં એવી કોઈ જોગવાઈ સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી નથી કે જેથી હાઈકોર્ટ સમક્ષ કાયદાના મહત્વના પ્રશ્ન પર સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ પૂરા પાડવામાં આવેલા બીજી અપીલના ઉપાયને બાકાત રાખી શકાય. આવો બાકાત અદાલત દ્વારા લાગુ કરી શકાય નહીં, કારણ કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ ટ્રાયલ અને અપીલો માટે સી.પી.સી. ની જોગવાઈઓ વ્યાપકપણે અને સંપૂર્ણપણે ઉછીની લેવામાં આવી છે.

૧૩. વધુ વિગતવાર જણાવતાં, અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા ભારપૂર્વક દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ઉપરોક્ત વલણ સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ના પ્રકરણ છ માં સમાવિષ્ટ કલમ ૧૬(૧) ના સાદા વાંચન પરથી વધુ પુષ્ટિ પામે છે, જે સી.પી.સી. ની જોગવાઈઓને નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત કોઈપણ દાવાને અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા સુધારા મુજબ લાગુ પાડે છે. કલમ ૧૬ ની પેટા-કલમ (૨) સ્પષ્ટ કરે છે કે કોમર્શિયલ ડિવિઝન અને કોમર્શિયલ કોર્સે કોમર્શિયલ દાવાની સુનાવણીમાં સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા સુધારેલ સી.પી.સી. ની

જોગવાઈઓનું પાલન કરવું જરૂરી છે. કલમ ૧૬ ની પેટા-કલમ (૩) સ્પષ્ટ કરે છે કે અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી હાઈકોર્ટના કોઈપણ નિયમ અથવા રાજ્ય દ્વારા સી.પી.સી. માં કરવામાં આવેલા કોઈપણ સુધારાના કિસ્સામાં, જે આ એક્ટ દ્વારા સી.પી.સી. માં કરાયેલા સુધારા સાથે વિરોધાભાસ ધરાવતો હોય, તો સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા સુધારેલ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની જોગવાઈઓ પ્રભાવી રહેશે.

૧૪. તેથી, એવી ભારપૂર્વક દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૧૬ નું સાદું વાંચન સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની જોગવાઈઓ, જે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા સંહિતાની સુધારેલી જોગવાઈઓ સાથે વિરોધાભાસ ધરાવતી નથી, તે કોમર્શિયલ દાવાની ટ્રાયલની કાર્યવાહીમાં લાગુ પડશે. તેથી, એવી રજૂઆત છે કે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની જોગવાઈઓ કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ કોમર્શિયલ દાવાની ટ્રાયલ માટે સંપૂર્ણ અને પૂરેપૂરી લાગુ પડતી હોવાથી, તેના દ્વારા સી.પી.સી. ની અમુક જોગવાઈઓના સુધારા સિવાય, સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ બીજી અપીલના ઉપાયને એ આધારે નકારી શકાય નહીં કે તે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં સમાવિષ્ટ નથી.

૧૫. તેથી, એવી ભારપૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ પ્રથમ અપીલ અદાલત તરીકે કોમર્શિયલ એપેલેટ

કોર્ટના ચુકાદા અને હુકમ સામે બીજી અપીલ સંપૂર્ણપણે પોષણક્ષમ છે. ગુણદોષ પર વિચારણા માટે રોસ્ટર મુજબ સંબંધિત અદાલતમાં હાલની અપીલ મોકલવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી છે.

૧૬. ઉપરોક્ત રજૂઆતોની પુષ્ટિ કરવા માટે મદ્રાસ હાઈકોર્ટના આર. સુજાતા ઉર્ફે સુજાતા કલ્પા ગૌડર વિ. કનકા ભાસ્કરન, એસ.એ. નં. ૬૦૩/૨૦૨૫ અને સી.એમ.પી. નં. ૨૦૮૧૭/૨૦૨૫, તારીખ ૨૮.૧૧.૨૦૨૫ ના ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત નિર્ણય સામેના પડકારને નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સ્પેશિયલ લીવ ટુ અપીલ (સી) નં. ૬૬૩/૨૦૨૬ માં તારીખ ૦૮.૦૧.૨૦૨૬ ના હુકમ દ્વારા નીચે મુજબ ઉલટાવી દેવામાં આવ્યો હતો (નામંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો):-

“૧. અમે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૩૬ હેઠળના અમારા અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને વાદગ્રસ્ત હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરવા પ્રેરાતા નથી.

૨. તદનુસાર, સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન નામંજૂર કરવામાં આવે છે અને સાથેની વચગાળાની અરજી(ઓ), જો કોઈ હોય તો, તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.”

૧૭. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલની રજૂઆતની વિચારણા તરફ આગળ વધતા પહેલાં, શરૂઆતમાં જ, અમે નોંધી શકીએ છીએ કે રોસ્ટર મુજબ, બીજી અપીલનું અધિકારક્ષેત્ર આ અદાલતના સિંગલ જજને સોંપવામાં આવેલું છે. જોકે, કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનના તમામ હુકમો સામેની પિટિશનો અને અપીલોના આ બેંચના રોસ્ટર અધિકારક્ષેત્રના કારણે આ બાબત આ બેંચ સમક્ષ આવી છે.

૧૮. સુનાવણીની શરૂઆતમાં જ, અમે સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ હાઇકોર્ટ સમક્ષ બીજી અપીલની પોષણક્ષમતા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને તેથી, માત્ર પોષણક્ષમતાના પ્રશ્નની સુનાવણી કરવા આગળ વધ્યા હતા.

૧૯. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોની વિચારણા કરતાં પહેલાં, શરૂઆતમાં જ, અમે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની સંબંધિત જોગવાઈઓ નીચે મુજબ નોંધી શકીએ છીએ :—

“૨(૨) આ અધિનિયમમાં વપરાયેલા અને વ્યાખ્યાયિત ન થયેલા પરંતુ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) અને ઇન્ડિયન એપિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ (૧૮૭૨ નો ૧) માં વ્યાખ્યાયિત થયેલા શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓનો અનુક્રમે તે

જ અર્થ રહેશે જે તે કોડ અને અધિનિયમમાં તેમને સોંપવામાં આવ્યો છે.”

“૩. કોમર્શિયલ કોર્ટોની રચના.—(૧) રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત હાઇકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ તે અદાલતોને સોંપવામાં આવેલ અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાના હેતુસર જરૂરી જણાય તેટલી સંખ્યામાં જિલ્લા સ્તરે કોમર્શિયલ કોર્ટોની રચના કરી શકશે:

પરંતુ સામાન્ય મૂળ દિવાની અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી હાઇકોર્ટોના સંબંધમાં, રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત હાઇકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, જાહેરનામા દ્વારા, જિલ્લા ન્યાયાધીશ સ્તરે કોમર્શિયલ કોર્ટોની રચના કરી શકશે:

વધુમાં પરંતુ જે પ્રદેશ પર હાઇકોર્ટ સામાન્ય મૂળ દિવાની અધિકારક્ષેત્ર ધરાવે છે તેના સંબંધમાં, રાજ્ય સરકાર, જાહેરનામા દ્વારા, એવું નાણાકીય મૂલ્ય નિર્દિષ્ટ કરી શકશે જે ત્રણ લાખ રૂપિયાથી ઓછું નહીં હોય અને જિલ્લા અદાલતો દ્વારા વાપરી શકાય તેવા નાણાકીય અધિકારક્ષેત્રથી વધુ નહીં હોય, જે તે જરૂરી માને.

(૧એ) આ અધિનિયમમાં સમાવિષ્ટ કોઈપણ બાબત હોવા છતાં, રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત હાઈકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, જાહેરનામા દ્વારા, સમગ્ર રાજ્ય માટે અથવા તેના ભાગ માટે જરૂરી જણાય તે મુજબ ત્રણ લાખ રૂપિયાથી ઓછું ન હોય અથવા તેથી વધુ મૂલ્યનું નાણાકીય મૂલ્ય નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(૨) રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત હાઈકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, જાહેરનામા દ્વારા, તે વિસ્તારની સ્થાનિક મર્યાદાઓ નિર્દિષ્ટ કરશે કે જ્યાં સુધી કોમર્શિયલ કોર્ટનું અધિકારક્ષેત્ર વિસ્તરશે અને સમયાંતરે આવી મર્યાદાઓમાં વધારો, ઘટાડો અથવા ફેરફાર કરી શકશે.

(૩) રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની સંમતિથી, કોમર્શિયલ વિવાદોના નિકાલનો અનુભવ ધરાવતી એક અથવા વધુ વ્યક્તિઓને જિલ્લા ન્યાયાધીશના સ્તરે અથવા જિલ્લા ન્યાયાધીશના સ્તરથી નીચેની અદાલતમાં કોમર્શિયલ કોર્ટના ન્યાયાધીશ અથવા ન્યાયાધીશો તરીકે નિયુક્ત કરી શકશે.”

“૩એ. કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટોનું પદનામ.—જે પ્રદેશો પર હાઈકોર્ટ સામાન્ય મૂળ દિવાની અધિકારક્ષેત્ર ધરાવે છે તે સિવાય, રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત હાઈકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ તે અદાલતોને

સોંપવામાં આવેલ અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાના હેતુસર જરૂરી જણાય તેટલી સંખ્યામાં જિલ્લા ન્યાયાધીશ સ્તરે કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટો નિયુક્ત કરી શકશે.”

“જ. હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝનની રચના.—(૧) સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવતી તમામ હાઈકોર્ટ્સમાં, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ, હુકમ દ્વારા, તે હાઈકોર્ટમાં એક ડિવિઝનની રચના કરશે જેને કોમર્શિયલ ડિવિઝન તરીકે ઓળખવામાં આવશે જેમાં એક અથવા વધુ સિંગલ જજની બેંચોનો સમાવેશ થશે જે તે હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા નામાંકિત કરવામાં આવશે: પરંતુ એ શરતે કે જે ન્યાયાધીશોને કોમર્શિયલ ડિવિઝનના સભ્યો તરીકે નામાંકિત કરવામાં આવે છે તેઓ કોમર્શિયલ વિવાદો ચલાવવાનો અનુભવ ધરાવતા હોવા જોઈએ.

(૨) હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ સમયાંતરે કોમર્શિયલ ડિવિઝન સમક્ષના કેસોના નિકાલ માટે જરૂરી સંખ્યામાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરશે.”

“પ. કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનની રચના.—(૧) તમામ હાઈકોર્ટ્સ પછી ભલે તે સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવતી હોય કે ન ધરાવતી હોય, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ, હુકમ દ્વારા, તે હાઈકોર્ટમાં એક ડિવિઝનની રચના કરશે જેને કોમર્શિયલ

એપેલેટ ડિવિઝન તરીકે ઓળખવામાં આવશે જેમાં તે હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા નામાંકિત કરાયેલ એક અથવા વધુ ડિવિઝન બેંચોનો સમાવેશ થશે:

પરંતુ એ શરતે કે જે ન્યાયાધીશોને કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનના સભ્યો તરીકે નામાંકિત કરવામાં આવે છે તેઓ કોમર્શિયલ વિવાદો ચલાવવાનો અનુભવ ધરાવતા હોવા જોઈએ.

(૨) હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ સમયાંતરે કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન સમક્ષના કેસોના નિકાલ માટે જરૂરી સંખ્યામાં ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરશે.”

“૬. કોમર્શિયલ કોર્ટનું અધિકારક્ષેત્ર.—કોમર્શિયલ કોર્ટ પાસે તે તમામ દાવાઓ અને અરજીઓની સુનાવણી અને નિકાલ કરવાની હકૂમત રહેશે જે નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદ સાથે સંબંધિત હોય અને જે તે પ્રદેશમાંથી ઉદ્ભવતા હોય જેના પર કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની કલમ ૧૬ થી ૨૦ ની જોગવાઈઓ હેઠળ તે હકૂમત ધરાવે છે.”

“૭. હાઈકોર્ટ્સની કોમર્શિયલ ડિવિઝનનું અધિકારક્ષેત્ર.—બધા દાવાઓ અને અરજીઓ જે નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદ સાથે સંબંધિત હોય અને જે હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરવામાં આવે છે

જે સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવે છે, તે હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝન દ્વારા સાંભળવામાં આવશે અને તેનો નિકાલ કરવામાં આવશે:

પરંતુ એ શરતે કે આ કાયદા હેઠળ હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝન સમક્ષ દાખલ કરાયેલા તમામ દાવાઓ અને અરજીઓ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની કલમ ૧૬ થી ૨૦ ની જોગવાઈઓ અનુસાર હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરી શકાય તેવી હોવી જોઈએ:

પરંતુ વધુમાં એ શરતે કે ડિઝાઈન્સ એક્ટ, ૨૦૦૦ (૨૦૦૦ નો ૧૬) ની કલમ ૨૨ ની પેટા-કલમ (જ) અથવા પેટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૭૦ (૧૯૭૦ નો ૩૯) ની કલમ ૧૦૪ ના આધારે હાઈકોર્ટને તબદીલ કરાયેલા તમામ દાવાઓ અને અરજીઓની સુનાવણી અને નિકાલ હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝન દ્વારા તે તમામ વિસ્તારોમાં કરવામાં આવશે જેના પર હાઈકોર્ટ સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવે છે.”

“૮. વચગાળાના હુકમ સામે રિવિઝન અરજી અથવા પિટિશન સામે બાધ.—તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, હકૂમતના મુદ્દા પરના હુકમ સહિત કોમર્શિયલ કોર્ટના કોઈપણ વચગાળાના હુકમ

સામે કોઈ સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન અથવા પિટિશન ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં, અને કલમ ૧૩ ની જોગવાઈઓને આધીન રહીને આવો કોઈપણ પડકાર માત્ર કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમનામા સામેની અપીલમાં જ ઉઠાવવામાં આવશે.”

“૧૧. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનના અધિકારક્ષેત્ર પર બાધ.—આ એક્ટમાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, કોમર્શિયલ કોર્ટ અથવા કોમર્શિયલ ડિવિઝન કોઈપણ એવા કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત કોઈપણ દાવા, અરજી અથવા કાર્યવાહીને હાથ ધરશે નહીં અથવા તેનો નિર્ણય કરશે નહીં કે જેના સંબંધમાં તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદા હેઠળ દિવાની અદાલતની હકૂમત સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે બાધિત હોય.”

“૧૨.(૩) આ એક્ટ હેઠળ કોમર્શિયલ વિવાદ સાંભળવાની તેની હકૂમત હોવાનું ઠરાવતા કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમ સામે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની કલમ ૧૧૫ હેઠળ, યથાપ્રસંગ, કોઈ અપીલ અથવા સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન થઈ શકશે નહીં.”

“૧૩. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનના હુકમનામા સામે અપીલ.—(૧) જિલ્લા ન્યાયાધીશના સ્તરથી

નીચેની કોમર્શિયલ કોર્ટના ચુકાદા અથવા હુકમથી વ્યથિત કોઈપણ વ્યક્તિ ચુકાદા અથવા હુકમની તારીખથી સાઠ દિવસની મુદતની અંદર કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટમાં અપીલ કરી શકે છે.

(૧એ) મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવતી જિલ્લા ન્યાયાધીશ સ્તરની કોમર્શિયલ કોર્ટના અથવા યથાપ્રસંગ હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝનના ચુકાદા અથવા હુકમથી વ્યથિત કોઈપણ વ્યક્તિ ચુકાદા અથવા હુકમની તારીખથી સાઠ દિવસની મુદતની અંદર તે હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનમાં અપીલ કરી શકે છે:

પરંતુ એ શરતે કે કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તેવા હુકમો સામે અપીલ થઈ શકશે જે આ એક્ટ દ્વારા સુધારેલા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ના ઓર્ડર ૪૩ અને આર્બિટ્રેશન એન્ડ કોન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ (૧૯૯૬ નો ૨૬) ની કલમ ૩૭ હેઠળ વિશેષરૂપે ગણાવવામાં આવ્યા હોય.

(૨) તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં અથવા હાઈકોર્ટના લેટર્સ પેટન્ટમાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, આ એક્ટની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાય કોમર્શિયલ

ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટના કોઈપણ હુકમ અથવા હુકમનામા સામે કોઈ અપીલ થઈ શકશે નહીં.”

“૧૬. કોમર્શિયલ વિવાદોને લાગુ પડતા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ માં સુધારાઓ.—(૧) કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની જોગવાઈઓ, નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત કોઈપણ દાવાને તેના લાગુ થવામાં, અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબની રીતે સુધારેલી રહેશે.

(૨) કોમર્શિયલ ડિવિઝન અને કોમર્શિયલ કોર્ટ, નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત દાવાની સુનાવણીમાં, આ એક્ટ દ્વારા સુધારેલ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની જોગવાઈઓનું પાલન કરશે.

(૩) જ્યાં અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી હાઈકોર્ટના કોઈપણ નિયમની કોઈપણ જોગવાઈ અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) માં કરવામાં આવેલ કોઈપણ સુધારો, આ એક્ટ દ્વારા સુધારેલા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો ૫) ની જોગવાઈઓ સાથે વિરોધાભાસમાં હોય, ત્યાં આ એક્ટ દ્વારા સુધારેલા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની જોગવાઈઓ પ્રભાવી રહેશે.”

“૨૧. એક્ટની પ્રભાવી અસર હોવી.—અન્યથા જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં અથવા આ એક્ટ સિવાયના તત્કાલ અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદાના આધારે અમલ ધરાવતા કોઈપણ સાધનમાં તેની સાથે અસંગત કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, આ એક્ટની જોગવાઈઓ પ્રભાવી રહેશે.”

૨૦. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર આવતાં, શરૂઆતમાં જ એ નોંધી શકાય કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ તારીખ ૦૧.૦૧.૨૦૧૬ ના ભારતના સત્તાવાર ગેઝેટમાં પ્રકાશન સાથે તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ ઘડવામાં આવ્યો હતો. કાયદાની કલમ ૧(૩) ના આધારે, તે તારીખ ૨૩.૧૦.૨૦૧૫ ના રોજ અમલમાં આવ્યો હતો. સદર એક્ટનું લાંબુ શીર્ષક જણાવે છે કે તે નિર્દિષ્ટ મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદો અને તેની સાથે જોડાયેલી અને તેને આનુષંગિક બાબતોના ન્યાયિક નિર્ણય માટે હાઈકોર્ટમાં કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ, કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટ્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન અને કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનની રચના માટેની જોગવાઈ કરતો કાયદો છે.

૨૧. કોમર્શિયલ વિવાદોના ન્યાયિક નિર્ણય, પડતર દાવાઓની તબદીલી, કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ની જોગવાઈઓના સુધારા માટે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સની સ્થાપના માટેના કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન એન્ડ

કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન ઓફ ધ હાઈકોર્ટ્સ બિલ, ૨૦૧૫ ના ઉદ્દેશો અને કારણોના કથનનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ વંચાય છે:-

“ઉદ્દેશો અને કારણોનું કથન

ઊંચા મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદોના ઝડપી નિકાલની જોગવાઈ કરવાનો પ્રસ્તાવ ઘણા સમયથી સરકારની વિચારણા હેઠળ હતો. ઊંચા મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદોમાં જટિલ હકીકતો અને કાયદાના પ્રશ્નો સમાવિષ્ટ હોય છે. તેથી, તેમના વહેલા નિરાકરણ માટે એક સ્વતંત્ર વ્યવસ્થા પૂરી પાડવાની જરૂરિયાત છે. કોમર્શિયલ વિવાદોનું વહેલું નિરાકરણ રોકાણકારોની દુનિયામાં સ્વતંત્ર અને પ્રતિભાવશીલ ભારતીય કાનૂની વ્યવસ્થા વિશે સકારાત્મક છાપ ઊભી કરશે.

૨. x x x x x x

૩. x x x x x x

૪. x x x x x x

૫. x x x x x x

૬. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન એન્ડ કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન ઓફ હાઈકોર્ટ્સ વટહુકમ, ૨૦૧૫ ના સ્થાને કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન એન્ડ કોમર્શિયલ

એપેલેટ ડિવિઝન ઓફ હાઈકોર્ટ્સ બિલ, ૨૦૧૫ રજૂ કરવાનો પ્રસ્તાવ છે, જે અન્ય બાબતોની સાથે નીચે મુજબની જોગવાઈ કરે છે, એટલે કે:-

(૧) જે પ્રદેશ પર કોઈપણ હાઈકોર્ટ સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવતી હોય તે સિવાયના જિલ્લા સ્તરે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સની રચના;

(૨) જે હાઈકોર્ટ્સ પહેલેથી જ સામાન્ય દિવાની હકૂમતનો ઉપયોગ કરી રહી છે તેમાં કોમર્શિયલ ડિવિઝનની રચના અને તેમની પાસે તેવા વિસ્તારો પર પ્રાદેશિક હકૂમત રહેશે કે જેના પર તેમની મૂળ હકૂમત છે;

(૩) કોમર્શિયલ કોર્ટ્સના હુકમો અને હાઈકોર્ટની કોમર્શિયલ ડિવિઝનના હુકમો સામેની અપીલો સાંભળવા માટે તમામ હાઈકોર્ટ્સમાં કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનની રચના;

(૪) આવી કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનની લઘુત્તમ નાણાકીય હકૂમત એક કરોડ રૂપિયા પ્રસ્તાવિત છે; અને

(૫) કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનને લાગુ પડે તે રીતે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ માં સુધારો કરવો જે વર્તમાન હાઈકોર્ટ નિયમો અને કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર,

૧૯૦૮ ની અન્ય જોગવાઈઓ પર પ્રભાવી રહેશે જેથી કાર્યક્ષમતામાં સુધારો થાય અને કોમર્શિયલ કેસોના નિકાલમાં વિલંબ ઘટે.

૭. પ્રસ્તાવિત બિલ આર્થિક વૃદ્ધિને વેગ આપશે, ભારતીય ન્યાય વ્યવસ્થાની આંતરરાષ્ટ્રીય છબી સુધારશે, અને દેશની કાનૂની સંસ્કૃતિમાં રોકાણકારોની દુનિયાનો વિશ્વાસ વધારશે.

૮. સદર બિલ ઉપરોક્ત વટહુકમનું સ્થાન લેવા માંગે છે.”

૨૨. સદર બિલ, અન્ય બાબતોની સાથે, નીચે મુજબની જોગવાઈ કરે છે:-

(૧) જિલ્લા કક્ષાએ કોમર્શિયલ કોર્ટ્સની રચના;

(૨) સામાન્ય મૂળ દિવાની હકૂમત ધરાવતી હાઈકોર્ટમાં કોમર્શિયલ ડિવિઝનની રચના;

(૩) તમામ હાઈકોર્ટ્સમાં કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનની રચના;

(૪) કોમર્શિયલ કોર્ટ્સની લઘુત્તમ નાણાકીય હકૂમત પૂરી પાડવી;

(૫) કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનને લાગુ પડે તે રીતે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ માં સુધારો કરવો,

જેથી કાર્યક્ષમતામાં સુધારો થાય અને કોમર્શિયલ કેસોના

નિકાલમાં વિલંબ ઘટે.

૨૩. આમ, જોઈ શકાય છે કે ભારતના લો કમિશનના તેના ૨૫૩મા અહેવાલમાં કરાયેલી ભલામણ પર, કોમર્શિયલ કોર્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન અને કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝનની સ્થાપનાનો હેતુ ઊંચા મૂલ્યના કોમર્શિયલ વિવાદોનો ઝડપી નિકાલ કરવાનો અને તેમના વહેલા નિરાકરણ માટે સ્વતંત્ર વ્યવસ્થા પૂરી પાડવાનો હતો. આનો વધુ હેતુ ભારતીય કાનૂની વ્યવસ્થાની પ્રતિભાવશીલતા વિશે સકારાત્મક છાપ ઊભી કરવાનો અને આર્થિક વૃદ્ધિ તથા રોકાણકારોની દુનિયાના વિશ્વાસને વેગ આપવાનો હતો.

૨૪. કોમર્શિયલ કોર્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ માત્ર કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની કેટલીક પ્રક્રિયાગત જોગવાઈઓમાં જરૂરી સુધારા કરીને કોમર્શિયલ વિવાદોના ઝડપી નિકાલ માટેની વ્યવસ્થા પૂરી પાડતું નથી, પરંતુ તે કોમર્શિયલ કોર્સ અને કોમર્શિયલ ડિવિઝનના હુકમો સામેના ઉપાયોની જોગવાઈ પણ કરે છે.

૨૫. તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૧૮ થી અમલી બનેલા સુધારા અધિનિયમ ૨૮/૨૦૧૮ દ્વારા, કોમર્શિયલ કોર્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ માં કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્સની રચના દાખલ/ઉમેરવામાં આવી છે. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં કલમ ૩એ

ના સમાવેશ સાથે, હાઈકોર્ટમાં કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન ઉપરાંત, રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી, સદર એક્ટ હેઠળ તે અદાલતોને સોંપાયેલ હક્કમત અને સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાના હેતુથી યોગ્ય જણાય તે મુજબ જિલ્લા ન્યાયાધીશ સ્તરે કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટ્સ નિયુક્ત કરી શકે છે.

૨૬. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ના પ્રકરણ ચાર માં સમાવિષ્ટ કલમ ૧૩ જિલ્લા ન્યાયાધીશના સ્તરથી નીચેની અથવા જિલ્લા ન્યાયાધીશના સ્તરની કોમર્શિયલ કોર્ટના ચુકાદા અથવા હુકમ સામે અપીલના ઉપાયની જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૧૩(૨) એવું જણાવીને પેટા-કલમ (૧) અને (૧એ) માં પૂરા પાડવામાં આવેલા ઉપાયોને પ્રભાવી અસર આપે છે કે કલમ ૧૩ ની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાય કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટ દ્વારા કોઈપણ હુકમ અથવા હુકમનામા સામે કોઈ અપીલ થઈ શકશે નહીં.

૨૭. જ્યાં સુધી સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ના પ્રકરણ છ માં સમાવિષ્ટ કલમ ૧૬ ની જોગવાઈઓનો સંબંધ છે, તે કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત કોઈપણ દાવાને લાગુ પડતી સી.પી.સી. ની કેટલીક પ્રક્રિયાગત જોગવાઈઓમાં લાવવામાં આવેલા સુધારાઓ સાથે સંબંધિત છે. આ સુધારાઓ સંહિતાની કલમ ૨૬, ૩૫, ૩૫એ અને પ્રથમ અનુસૂચિના સુધારાઓમાં છે. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ સાથે જોડેલી અનુસૂચિમાં સમાવિષ્ટ સુધારાઓ સી.સી. એક્ટ,

૨૦૧૫ હેઠળના દાવાની ટ્રાયલમાં લાગુ પડતી કોમર્શિયલ દાવાની કાર્યવાહી સંબંધિત છે. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૬ ની કોઈપણ પેટા-કલમનો એવો અર્થ કરી શકાય નહીં કે તેઓ સી.પી.સી. માં ઉપલબ્ધ ઉપાયોને સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં સમાવિષ્ટ કરે છે, અર્થાત્, એ સ્વીકારી શકાય નહીં કે સામાન્ય દિવાની દાવામાંથી ઉદ્ભવતી હાઇકોર્ટ સમક્ષની બીજી અપીલની જોગવાઈ કરતી સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ ને સદર એક્ટ હેઠળ ઉપલબ્ધ ઉપાય તરીકે કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૬ ના આધારે ઉછીની લઈ શકાય.

૨૮. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ના ઉદ્દેશો અને કારણોના કથનના પ્રકાશમાં, કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૨(૨), કલમો ૬, ૭, ૮, ૧૧, ૧૨(૩) અને ૧૩ ની જોગવાઈઓના સંયુક્ત વાંચન પરથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ધારાસભાએ કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૩ અને કલમ ૩એ મુજબ રચાયેલ/નિયુક્ત કરાયેલ કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટ્સ અથવા કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન સમક્ષ પ્રથમ અપીલના સ્વરૂપમાં એક સ્તરની અપીલ પ્રદાન કરી છે.

૨૯. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓનું વાંચન બલ્કે એ દર્શાવે છે કે ટ્રાયલમાં પસાર કરાયેલા કોમર્શિયલ કોર્ટ્સના વચગાળાના હુકમો સામે સી.પી.સી. માં પૂરા પાડવામાં આવેલા અપીલ અને રિવિઝનના ઉપાય પર ખાસ પ્રતિબંધ

મૂકવામાં આવ્યો છે, સિવાય કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા સુધારેલ સંહિતાના ઓર્ડર ૪૩ માં જે ગણાવવામાં આવ્યા છે.

૩૦. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૮ માં વપરાયેલી ભાષાને જોતાં, એ નોંધનીય છે કે સદર જોગવાઈ હકૂમતના મુદ્દા પરના હુકમ સહિત કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમ સામે સિવિલ રિવિઝન અથવા પિટિશનના ઉપાયને બાધિત કરે છે અને ખાસ જોગવાઈ કરે છે કે કલમ ૧૩ ની જોગવાઈઓને આધીન રહીને, આવો કોઈપણ પડકાર માત્ર કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમનામા સામેની અપીલમાં જ ઉઠાવવામાં આવશે.

૩૧. કલમ ૧૨(૩) વધુમાં જોગવાઈ કરે છે કે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ કોમર્શિયલ વિવાદ સાંભળવાની તેની હકૂમત હોવાનું ઠરાવતા કોમર્શિયલ ડિવિઝન અથવા કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમને કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની કલમ ૧૧૫ હેઠળ અપીલ અથવા સિવિલ રિવિઝનમાં પડકારી શકાશે નહીં.

૩૨. આમ, ધારાસભાએ સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૩(૧) અને (૧એ) હેઠળ સભાનપણે અપીલનો માત્ર એક જ ઉપાય પૂરો પાડ્યો છે, જે કોમર્શિયલ કોર્ટના ચુકાદા અને હુકમ સામે પોષણક્ષમ છે. કલમ ૧૩ ની પેટા-કલમ (૧એ) ના પરંતુક દ્વારા, સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા સુધારેલ

સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૪૩ ની જોગવાઈઓને સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી છે જે કોમર્શિયલ કોર્ટના હુકમો સામે અપીલની જોગવાઈ કરે છે.

૩૩. કલમ ૧૩ ની પેટા-કલમ (૨) વધુમાં સ્પષ્ટ કરે છે કે કલમ ૧૩(૧) અને (૧એ) માં જે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તે સિવાયના કોઈપણ હુકમ અથવા હુકમનામા સામે કોઈ અપીલ થઈ શકશે નહીં.

૩૪. કાયદાનો સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે અપીલનો ઉપાય એ કાયદાનું સર્જન (સ્ટેચ્યુટનું સર્જન) છે અને તે સામાન્ય કાયદા (કોમન લો) માં સામાન્ય ઉપાય નથી. સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૨૧ તેમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી જોગવાઈઓ સાથે અસંગત હોય તેવા અન્ય કોઈપણ સામાન્ય કાયદા પર સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ને પ્રભાવી અસર આપે છે.

૩૫. કોમર્શિયલ કોર્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ એ સંસદ દ્વારા તેમાં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબના વ્યાપારી પ્રકૃતિના દિવાની વિવાદોના ન્યાયિક નિર્ણયને ઝડપી બનાવવા માટે ઘડવામાં આવેલો એક વિશેષ કાયદો છે. કાયદાએ અપીલનો અધિકાર પ્રદાન કરવો પડે છે. ધારાસભાએ પોતાની વિવેકબુદ્ધિથી કલમ ૧૩ હેઠળ કોમર્શિયલ કોર્ટ અથવા કોમર્શિયલ ડિવિઝનના હુકમ સામે કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટ અથવા કોમર્શિયલ એપેલેટ ડિવિઝન સમક્ષ માત્ર એક સ્તરની સુધારાત્મક અપીલની જોગવાઈ કરી છે. તે સિવાય, વચગાળાના હુકમ સામે અન્ય કોઈપણ

અપીલ અથવા રિવિઝનનો ઉપાય સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ ખાસ કરીને પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યો છે.

૩૬. સી.પી.સી., તમામ પ્રકારના અને પ્રકૃતિના દિવાની વિવાદોનો ન્યાયિક નિર્ણય કરવા માટેનો એક સામાન્ય કાયદો હોવાથી, તેની જોગવાઈઓ આર્થિક વૃદ્ધિને વેગ આપવાના ઉદ્દેશથી કોમર્શિયલ વિવાદોના ન્યાયિક નિર્ણયને ઝડપી બનાવવા માટે ચોક્કસ હેતુ માટે ઘડવામાં આવેલા વિશેષ કાયદામાં ઉપાય ઊભો કરવા માટે ઉછીની લઈ શકાય નહીં. સિદ્ધાંત એ છે કે વિશેષ જોગવાઈ સામાન્ય જોગવાઈ પર પ્રભાવી બને છે. જે કાયદો સ્વયં-સંપૂર્ણ સંહિતા નિર્ધારિત કરે છે, તેમાં સામાન્ય કાયદાની પ્રક્રિયાની લાગુ પડવાની ક્ષમતા ગર્ભિત રીતે બાકાત રહેશે. વિશેષ કાયદો એક નકારાત્મક ગર્ભિતાર્થ ધરાવે છે કે માત્ર એવા જ કાર્યો કરવાની મંજૂરી છે જેનો કાયદામાં ઉલ્લેખ છે અને તેમાં ઉલ્લેખ ન હોય તેવા કાર્યો કે બાબતો કરવાની મંજૂરી નથી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જેમાં જે અપીલોનો ઉલ્લેખ નથી, તે માન્ય નથી. દિવાની દાવાના સંબંધમાં સી.પી.સી. હેઠળ અપીલના બીજા સ્તરનો મૂળભૂત ઉપાય, કોમર્શિયલ વિવાદ સંબંધિત બાબતોમાં બાકાત રહેશે.

૩૭. સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ મુજબની બીજી અપીલનો ઉપાય જે સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ માં પૂરો પાડવામાં/સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યો નથી, તેને

કોઈપણ અર્થઘટન પ્રક્રિયા દ્વારા અદાલત દ્વારા સમાવિષ્ટ કરી શકાય નહીં
કારણ કે તે કાયદો ઘડવા સમાન બનશે.

૩૮. અમે અમારા અભિપ્રાય માટે શ્રીમતી ગંગાબાઈ વિ. વિજય કુમાર અને અન્ય
[(૧૯૭૪) ૨ એસ.સી.સી. ૩૯૩] માં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયમાંથી
સમર્થન મેળવી શકીએ છીએ, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે:-

“૧૫.....દાવાને તેની પોષણક્ષમતા માટે કાયદાની કોઈ
સત્તાની જરૂર હોતી નથી અને એટલું પૂરતું છે કે કોઈ કાયદો
સદર દાવાને બાધિત કરતો ન હોય. પરંતુ અપીલના સંબંધમાં
સ્થિતિ તદ્દન વિપરીત છે. અપીલનો અધિકાર કોઈ વ્યક્તિમાં
સ્વાભાવિક રીતે હોતો નથી અને તેથી અપીલ તેની
પોષણક્ષમતા માટે કાયદાની સ્પષ્ટ સત્તા ધરાવતી હોવી
જોઈએ. તે સમજાવે છે કે શા માટે અપીલના અધિકારને
કાયદાનું સર્જન (સ્ટેચ્યુટનું સર્જન) તરીકે વર્ણવવામાં આવે છે.”

૩૯. અમે કાંડલા એક્સપોર્ટ કોર્પોરેશન અને અન્ય વિ. ઓસીઆઈ કોર્પોરેશન
અને અન્ય [(૨૦૧૮) ૧૪ એસ.સી.સી. ૭૧૫] ના નિર્ણયનો પણ સંદર્ભ
આપી શકીએ છીએ, જેમાં કોમર્શિયલ કોર્ટ અને ૧૯૯૬ ના એક્ટમાં
સમાવિષ્ટ લવાદ કાયદાના વિશેષ કાયદાના સંદર્ભમાં સામાન્ય કાયદાના
બાકાત અંગેના અપવાદની ચર્ચા કરવામાં આવી છે:-

“૧૭. આ પ્રશ્નનો જવાબ આપવા માટે, ફર્ટ ડે લોસન, (૨૦૧૧) ૮ એસ.સી.સી. ૩૩૩ ના ચુકાદાનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે. અદાલત સમક્ષના કેસોના જૂથમાં વિચારણા માટે ઉદ્ભવેલો સામાન્ય પ્રશ્ન એ હતો કે શું આનિટ્રેશન એક્ટની કલમ ૫૦ હેઠળ અપીલપાત્ર ન હોવા છતાં કોઈ હુકમ, તેમ છતાં હાઈકોર્ટના લેટર્સ પેટન્ટ હેઠળ અપીલને આધીન રહેશે. આ પ્રશ્નનો જવાબ આપતાં, આ અદાલતે સત્તાધિકારીઓના નિર્ણયોની વ્યાપક સમીક્ષા કરી અને પછી જણાવ્યું, ફરર ૩૬ માં, કે અત્યાર સુધી નોંધાયેલા નિર્ણયો અમુક વ્યાપક સિદ્ધાંતો નિર્ધારિત કરે છે. આપણે પેટા-કલમ (૭) માં નિર્ધારિત સિદ્ધાંત સાથે સીધો સંબંધ ધરાવીએ છીએ, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૩૬. (૭) ઉપરોક્ત નિયમનો અપવાદ એ છે કે જ્યાં વિશેષ કાયદો એક સ્વયં-સંપૂર્ણ સંહિતા નિર્ધારિત કરે છે અને તે સ્થિતિમાં સામાન્ય કાયદાની પ્રક્રિયાની લાગુ પડવાની ક્ષમતા ગર્ભિત રીતે બાકાત રહેશે. સ્પષ્ટ જોગવાઈમાં “લેટર્સ પેટન્ટ” શબ્દોનો સંદર્ભ આપવો કે વાપરવો જરૂરી નથી પરંતુ જો જોગવાઈના વાંચન પરથી સ્પષ્ટ થાય કે આગળની તમામ અપીલો બાધિત છે તો લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ પણ બાધિત થશે.””

“૧૯. અદાલતે યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. મોહિન્દ્રા સપ્લાય કંપની, (૧૯૬૨) ૩ એસ.સી.આર. ૪૯૭ માં આ અદાલતના ચુકાદાની ચર્ચા કરવા આગળ વધી, અને આખરે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો: (ફર્સ્ટ ડે લોસન કેસ, એસ.સી.સી. પાનું ૩૭૧, ફકરા ૮૯-૯૧)

“૮૯. એકવાર એવું ઠરાવવામાં આવે કે આબિટ્રેશન એક્ટ એ એક સ્વયં-સંપૂર્ણ અને સંપૂર્ણ સંહિતા છે, તો પછી તુળજાપુરકર, ન્યાયમૂર્તિના સ્પષ્ટ અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કરીને એવું પણ ઠરાવવું જ જોઈએ કે તે પોતાની સાથે “એવો નકારાત્મક ગર્ભિતાર્થ ધરાવે છે કે માત્ર એવા જ કાર્યો કરવાની મંજૂરી છે જેનો કાયદામાં ઉદ્દેખ છે અને તેમાં ઉદ્દેખ ન હોય તેવા કાર્યો કે બાબતો કરવાની મંજૂરી નથી”. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, એક સામાન્ય સિદ્ધાંત લાગુ કરીને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ બાકાત રહેશે કે જ્યાં વિશેષ કાયદો સ્વયં-સંપૂર્ણ સંહિતા નિર્ધારિત કરે છે ત્યાં સામાન્ય કાયદાની પ્રક્રિયાની લાગુ પડવાની ક્ષમતા ગર્ભિત રીતે બાકાત રહેશે.

૯૦. આમ, અમે બે અલગ અલગ રીતે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલને બાકાત રાખવા અંગેના નિષ્કર્ષ પર પહોંચીએ છીએ; એક, કહેવા માટે, ૧૯૯૬ ના એક્ટની કલમ ૪૯ અને ૫૦ દ્વારા ઘડવામાં

આવેલી યોજના અને ૧૯૬૧ ના એક્ટની કલમ ૬ હેઠળ
અપીલની અગાઉની જોગવાઈમાં તે લાવે છે તે ધરમૂળથી
ફેરફારની તપાસ કરીને સૂક્ષ્મ (માઈક્રો) ધોરણે અને બીજું
૧૯૯૬ ના એક્ટના સ્વરૂપ અને પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં લઈને એક
સ્વયં-સંપૂર્ણ અને સંપૂર્ણ સંહિતા તરીકે સ્થૂળ (મેક્રો)
ધોરણે.....” ”

૪૦. અદાલતો રાજ્યની ન્યાયિક પાંખ હોવાથી, કાયદાના પુસ્તક પર પહેલેથી જ
રહેલી કોઈપણ વૈધાનિક જોગવાઈને વાંચવાની, અર્થઘટન કરવાની અને
લાગુ કરવાની સત્તા ધરાવે છે. જોકે, તે કોઈપણ નવી જોગવાઈ લાવી
શકતી નથી અથવા ધારાસભાએ પોતાની વિવેકબુદ્ધિથી પૂરી ન પાડી હોય
તેવી કોઈપણ વૈધાનિક ઉપાયને સમાવિષ્ટ કરી શકતી નથી. અદાલત
અપીલનો સુધારાત્મક ઉપાય ન આપવા પાછળની વૈધાનિક વિવેકબુદ્ધિ
પર પણ પ્રશ્ન ઉઠાવી શકતી નથી. સત્તાનું વિભાજન, જે મૂળભૂત
બંધારણીય સિદ્ધાંત છે, તે આ અદાલતને સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ હેઠળ
બાધિત કે પ્રતિબંધિત નથી તે આધાર પર કોમર્શિયલ દાવાના ન્યાયિક
નિર્ણયની બાબતમાં સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ બીજી અપીલનો
ઉપાય પૂરો પાડવાથી રોકે છે. એટલું કહેવું પૂરતું છે કે જે બાબત કાયદા
હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવી નથી તે અર્થઘટન પ્રક્રિયા દ્વારા પૂરી પાડી
શકાતી નથી કારણ કે તે કાયદો ઘડવા સમાન બનશે. અમારા વલણને

સમર્થન આપવા માટે અમે કેરળ હાઈકોર્ટના સ્ટેટ ઓફ કેરળ અને અન્ય વિ. ડો. પ્રવીણ કુમાર ટી.કે. [એમ.એસ.એ./૨૯/૨૦૨૩, તારીખ ૧૧/૧/૨૩] અને બોમ્બે હાઈકોર્ટના શૈલેન્દ્ર ભટ્ટોરિયા અને અન્ય વિ. મેટ્રિક્સ પાર્ટનર્સ ઇન્ડિયા ઇન્વેસ્ટમેન્ટ હોલિંગ્સ એલ.એલ.સી. અને અન્ય [૨૦૧૮ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન બોમ્બે ૧૩૮૦૪, ડિવિઝન બેંચ] ના નિર્ણયોનો પણ સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ.

૪૧. મદ્રાસ હાઈકોર્ટનો આર. સુજાતા ઉર્ફે સુજાતા કલ્લા ગૌડર (ઉપર મુજબ) નો ચુકાદો કે જ્યાં બીજી અપીલ ચાલુ રાખવામાં સી.સી. એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૩(૨) હેઠળ કોઈ બાધ નથી તે આધાર પર કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટના હુકમ સામે બીજી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે, તે યોગ્ય આદર સાથે, ઉપર વિગતવાર ચર્ચા કર્યા મુજબ કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની યોજનાની અજ્ઞાનતામાં આપવામાં આવ્યો છે અને તેથી તેનું કોઈ પ્રેરક મૂલ્ય નથી.

૪૨. કોમર્શિયલ કોર્ટ્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ ની કલમ ૧૩(૧) હેઠળ કોમર્શિયલ એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમ સામે બીજી અપીલની પોષણક્ષમતા અંગે અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, આમ, નકારી કાઢવાને પાત્ર છે. હાલની અપીલ બિન-પોષણક્ષમ હોવાના કારણે નામંજૂર કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

૪૩. જોકે, આ હુકમથી અલગ થતાં પહેલાં, અમે સ્પષ્ટ કરી શકીએ છીએ કે હાલની અપીલ નામંજૂર થવાથી અપીલકર્તા કાયદામાં ઉપલબ્ધ હોય તેવા કાનૂની ઉપાયો મેળવવાના માર્ગમાં આવશે નહીં.

(સુનિતા અગ્રવાલ, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી.એન. રે, ન્યાયમૂર્તિ)

(તારીખ ૦૭/૦૪/૨૦૨૬ ના ચુકાદા દ્વારા વર્તમાન હુકમ સુધારેલ છે)

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૨૧૫/૨૦૨૬

=====

વિમલ ફાયર એન્ડ ઇમરજન્સી સર્વિસીસ લિમિટેડ (અગાઉ વિમલ સર્વિસીસ

લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી)

વિરુદ્ધ

આઈડીબીઆઈ બેંક લિમિટેડ અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે સિનિયર વકીલ શ્રી ઉન્મેશ શુક્લા સાથે વકીલ શ્રી

વિનીત ગજ્જર સાથે સુશ્રી નંદિની જોષી (૧૨૧૦)

=====

કોરમ: માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી ન્યાયમૂર્તિ સુનિતા અગ્રવાલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

તારીખ : ૦૭/૦૪/૨૦૨૬

મૌખિક હુકમ

(માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી ન્યાયમૂર્તિ સુનિતા અગ્રવાલ દ્વારા)

અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી ઉન્મેશ શુક્લા સાથે મદદમાં
વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિનીત ગજ્જર અને વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી નંદિની જોષીને
સાંભળ્યા.

નામંજૂર કરવામાં આવે છે. કારણો પાછળથી આપવામાં આવશે.

(સુનિતા અગ્રવાલ, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી.એન.રે, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====